

İhale Yoluyla Tasfiye Süreci

Hangi eşya ihale yoluyla satılır ?

Tasfiyelik hale gelen ve yapılan denetimlerde insan, bitki, hayvan ve çevre sağlığı yönünden yurda girişinde bir sakınca bulunmadığı tespit edilen eşya (taşıt dahil), perakende satış niteliğini taşımıyorsa, gümrüklenmiş değeri üzerinden Tasfiye İşletme Müdürlükleri tarafından ihale yoluyla satılır.

İhale yoluyla satış nasıl yapılır?

Tasfiyelik hale gelen ve ihale yoluyla satılan eşya, yapılan açık artırma sonunda en yüksek bedeli verene satılır. Yapılan ihalede satılmayan eşya, diğer yöntemlerle tasfiye edilir.

İhaleler hakkında nasıl bilgi alabilirsiniz?

İhale ilanı, satış tarihinden en az beş gün önce Resmi Gazete'de yayımlanır. Ayrıca, gümrük müdürlüğü ve tasfiye işletme müdürlüğü de satış ilanı ve satış listelerini kendi ilan tahtalarına herkesin görebileceği biçimde asar ve elektronik ortamda duyururlar. Çabuk bozulma tehlikesi taşıyan eşya, Ticaret Bakanlığınca belirlenen eşya ve parasal limitleri aşmayan değerdeki eşyaya ait satış ilanı Resmi Gazete'de yayımlanmaz. Satış tarihinden önceki beş günlük süre bir güne kadar indirilebilir. Satışlara katılımın ve rekabetin artırılması amacıyla, satışa sunulan eşyanın özelliği itibarıyla belirli bir faaliyette veya iş kolunda kullanılması gerekiyorsa, bu eşyanın satışı hakkında ilgili ticaret ve sanayi odaları ile esnaf ve sanatkârlar odalarına ve birliklerine duyuru yapılarak ilgilenebilecek firmaların bilgilendirilmesi sağlanır.

İhaleye kimler katılabilir?

İhaleler herkesin katılımına açıktır. Tasfiye Yönetmeliği uyarınca ihaleye katılacaklardan istenilen belgeleri ibraz eden herkes ihalelere katılabilir. Ancak, a) Genel Müdürlükçe işletme müdürlüklerinin ihalelerine katılmaktan yasaklananlar, b) Genel Müdürlük personeli, işletme müdürlüklerinde görevli olanlar ve Bölge Müdürlüklerinde tasfiye işlemleri ile görevli olanlar ve bunların eşleri ve birinci dereceye kadar (birinci derece dahil) kan ve sıhrı hısımları, c) Yukarıda sayılan şahısların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu tüzel kişiler veya yönetim kurulunda görev aldığı tüzel kişiler, ihalelere katılamazlar.

İhaleye katılacaklardan hangi belgeler istenir?

İhale yoluyla yapılacak satışlara katılacaklardan, a) Kimliklerini belirlemeye yarayan belge, b) Gerçek kişiler için ikametgâh belgesi veya adres beyanı ile Türk uyruklu ise T.C. kimlik numarası, yabancı uyruklu ise pasaport numarası, c) Tüzel kişilerin vergi kimlik numarası ve işyeri merkezi belgesi veya adres beyanı, ç) Teminatın yatırıldığına ilişkin belge, d) Vekil olarak katılanlar için vekâletname aslı veya noter onaylı örneği, e) Tüzel kişiler adına katılacaklardan, yetki belgesinin aslı veya noter onaylı örneği, f) Elektronik posta adresi istenilmektedir.

İhaleye katılmak için yaratılması gereken teminat miktarı nedir?

İhale yoluyla yapılacak satışlara katılacaklardan, satış ilanı ve şartnamede belirtilen yer ve süre şartına uygun olarak yatırılması kaydıyla, eşyanın satışa esas bedelinin en az yüzde onu oranında teminat olarak alınır. Aşağıdaki değerler teminat olarak kabul edilir: a) Tedavülde olan nakit Türk Parası, b) Bankalar ve katılım bankaları tarafından verilen süresiz teminat mektupları, c) Devlet tahvilleri veya Hazine kefaletini haiz tahviller, ç) Bütçe kanunlarına konulan özel hükümler gereğince devlet ihalelerinde teminat olarak kabul edilen diğer değerler.

Teminat iade edilir mi?

Şartname hükümlerine uygun olarak ihale bedelinin tamamının ödenmesi durumunda teminat iade edilir. Teminat tutarının nakit olarak yatırıldığı durumlarda, ilgilinin isteği üzerine teminat tutarı ihale bedelinden mahsup edilebilir. Satış bedelinin taksitli bağlandığı durumlarda ise, iade veya borcuna mahsup işleminin yapılması taksit tutarlarıyla faizlerin toplamı kadar teminat gösterilmesine bağlıdır. Teminat bedelinin nakit olarak yatırılmış olması halinde iadesi alıcının banka hesabına da yapılabilir.

Hangi durumlarda teminat iade edilmez?

Teminat bedeli aşağıdaki durumlarda iade edilmez: a) Alıcının, satış anında damga vergisini ödememesi halinde. b) Alıcının, teminatının yeterli olmadığı halde ihaleye teklif vermiş olması durumunda, yüzde ona kadar olan eksik teminat bedelini tamamlamasına izin verilir. Alıcının eksik kalan teminatını tamamlamak istememesi halinde. c) Alıcının, ihale bedelini ödememesi halinde. d) İhalede, tasfiye mevzuatında belirtilen yasak fiillerde bulunulması.

İhaleye çıkan eşyayı/aracı görme/inceleme imkanı var mı?

İhale yoluyla yapılacak satışlara katılacak olanlar, ilgili işletme veya gümrük müdürlüğünden alacakları izin belgesini göstererek eşyayı bulunduğu yerde görebilirler. İşletme müdürlüğünce eşyanın niteliğinde, miktarında ve değerinde önemli bir değişikliğe neden olmayacak şekilde bedeli

karşılığında eşyadan örnek verilebilir. Ancak kaçakçılıkla mücadele mevzuatı kapsamında davası devam eden eşyadan numune verilmez.

İhaleler nasıl yapılır?

İhale yoluyla yapılacak satışlar ihale komisyonu tarafından yürütülür. İhaleler açık artırma usulüyle yapılır.

İhale ilanlarında yer alan fiyatların altında satış yapılıyor mu?

İhalelerde açık artırma usulüyle satış yapılır. İlan edilen satışa esas bedel üzerinden artırma gidilir. Ancak, satışlarda eşyanın ihaleye esas bedeli kadar teklif gelmeyebilir. Bu durumda, ihaleye esas bedelin altında teklif veren olup olmadığı sorulur. Teklif verilirse, bu tekliften artırmaya devam edilir. Verilen en yüksek teklifin ihaleye esas bedelin en az yüzde yetmiş beşini bulması halinde satış yapılır, bulmaması halinde teklifler ihale komisyonunca değerlendirilmek üzere kaydedilir. Verilen teklifin beş iş günü içinde onaylanmaması veya teklif verilmemiş olması halinde, ilk ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beşi ihaleye esas bedel kabul edilerek, eşya aynı koşullarla bir defa daha satışa sunulur. Satışın gerçekleşmemesi durumunda eşya diğer yollarla tasfiye edilebilir. Ya da ihale yoluyla yapılan birinci ve ikinci satışta teklif almayan veya teklifi uygun görülmeyen eşyanın ihaleye esas bedeli ihale komisyonunca sonradan değiştirilebilir, belirlenen yeni bedel üzerinden aynı koşullarla en fazla iki defa daha satışa sunulabilir.

İhale bedeli haricinde bir vergi ödenir mi?

İhale bedeli haricinde damga vergisi satış anında alıcı tarafından ödenmektedir. Spesifik vergiler ve buna ilişkin ÖTV ve KDV eşyanın satış bedeline dahil edilmediği için eşya bedelinden ayrı olarak tahsil edilir. Hangi eşyanın spesifik vergiye tabi olduğu ve bu vergilerin satış bedelinden ayrı olarak tahsil edileceği ihale ve şartname eki listelerin özel hükümler bölümünde belirtilir.

Teklifler nasıl değerlendirilir?

Teklifler eşyanın özelliği, durumu, piyasa şartları, satış kabiliyeti, rayiç değeri ve satılmaması halinde eşyanın uğrayabileceği değer kaybı ile beklemesi halinde oluşturacağı külfet gibi hususlar dikkate alınarak değerlendirilir.

İhaleye ilişkin yasak fiiller ve yaptırımları nelerdir?

İhalelerde hile, desise, vaat, tehdit, nüfuz kullanma ve çıkar sağlama suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştıranlar veya buna teşebbüs edenler, isteklileri tereddüde düşürecek veya rağbeti kırarak söz söyleyenler ve istekliler arasında anlaşmaya çağırma ima edecek, rekabeti ya da ihale kararını etkileyecek işaret ve davranışlarda bulunanlar veya ihalenin doğruluğunu bozacak biçimde görüşme ve tartışma yapanlar, sahte belge ve sahte teminat kullananlar veya kullanmaya teşebbüs edenler, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmeyenler, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapanlar, artırma üzerinde kaldığı halde satış kağıdını imzalamayanlar komisyon kararıyla ihale salonundan derhal çıkarılır ve teminatları döner sermayeye gelir kaydedilir. Yukarıda fiilleri bizzat veya bilvekele işleyenlerle bu işteki vekil veya müvekkilleri hakkında fiilin özelliğine göre Genel Müdürlük tarafından bir yıla kadar işletme müdürlüklerinin ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Bunların sermayesinin çoğunluğuna sahip bulunduğu veya yönetim kurulunda görev aldığı tespit edilen tüzel kişiler için de yasaklama kararı alınır. İhalelerde bir takvim yılı içinde iki defa, teminat bedelini tamamlayanlar hariç teminatı yeterli olmadığı halde pey süren veya ihale bedelini ödemeyen alıcı ile vekilleri üç ay süresince işletme müdürlüklerince yapılan ihalelere alınmazlar. Tekrarı halinde Genel Müdürlük tarafından bir yıla kadar işletme müdürlüklerinin ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verilir. Haklarında ihaleye katılmaktan yasaklama kararı bulunanlar, yasaklama kararının sona erdiği tarihe kadar işletme müdürlüklerince yapılacak ihalelere iştirak ettirilmezler. İhale işlemlerinde sahte belge veya sahte teminat kullanan veya kullanmaya teşebbüs eden, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmeyen, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapan, ihale işlemlerine fesat karıştıran veya teşebbüs edenler ile o işteki ortak veya vekilleri hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Alıcı kimdir? Yükümlülükleri ve hakları nelerdir?

Tasfiyelik eşyayı alan kişi alıcıdır. İhale yoluyla satış suretiyle tasfiye edilen eşyayı alan kişi, yani alıcı, Aldığı eşya için satış anında Damga Vergisini ödemekle, - Satış kağıdını imzalamakla, - İhalelerde teminat tutarına göre artırmaya katılmakla, - İhale bedelini süresi içinde ödemekle, - İhale bedelini ödemediği eşyayı süresi içinde teslim almakla, - Eşyanın tesliminden sonra ilgili kurumlar nezdinde yerine getirilmesi gereken işlemleri (araçların tescil işlemleri için yapılması gereken işlemler ve ilgili kuruluşlardan alınması gereken izin/belgelerin alınması) - Araç satışından sonra, trafik tescil işlemlerini yerine getirmekle, Yükümlüdür. Alıcı, - Eşya bedelinin ödenmesi veya teslim alınması için süre uzatımı, - Eşya bedelinin taksitlendirilmesi, - Şartnamelerde belirtilen hallerde satışın iptali ve eşyanın iadesi, İçin talepte bulunma hakkına sahiptir.

Son çekilen kimdir? Hakları nelerdir?

Son çekilen, ihalelerde yapılan son artırımdan önce artırım yapan yani ihalelerde alıcının geçtiği kişidir. Son çekilen, - İhalede alıcının teminatının gelir kaydedildiği durumlarda, varsa son çekilenin verdiği teklif üzerinden satışa devam edilir. Artırma olmaması halinde son çekilenin satın alma, - Alıcının ihale bedelini süresi içinde ödememesi halinde eşyayı ihalede verdiği teklif üzerinden satın alma, - Alıcının ihale bedelini ödemekle birlikte, bedelinin ödenmesini izleyen on gün, bekletilmeyecek eşyanın ise üç gün içinde eşyayı teslim almaması halinde eşyayı alıcının verdiği teklif üzerinden satın alma, Hakkına sahiptir.

İhale bedeli ne zaman ödenir?

İhalenin tamamlanmasını izleyen yedi gün içinde, bekletilmeyecek eşyada iki iş günü içinde ihale bedelinin ödenmesi zorunludur.

Satış hangi hallerde tamamlanmış sayılır?

Satış; a) En yüksek teklifin ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beş ve üzerinde olması halinde şartnamenin ve satış kağıdının satış yerinde alıcı tarafından inzalınması, b) En yüksek teklifin ihaleye esas bedelin yüzde yetmiş beşinin altında olması halinde teklife ait sonucun teklif sahibine tebliğ edilmesi, c) Son çekilene yapılan satışlarda, satıştan son çekilenin satış kağıdını ve şartnameyi inzalaması, durumlarından herhangi birinin gerçekleşmesi ile tamamlanmış sayılır.

Satış iptal edilebilir mi?

Bölge Müdürlüğü satış öncesinde veya sonrasında satışı iptal etmeye yetkilidir. Alıcı ise, satıştan sonra satışın bozulmasını isteyemez. Ancak alıcının kusuru bulunmaksızın; - Eşyanın ilanda/ihalede/şartname eki listede duyurusu yapılmamış hukuki bir ihtilaf halinde, - Eşyanın ilanda ve şartname eki listede belirtilen niteliklere uygun olmaması hallerinde, - Eşyanın tescile/kayda tabi olmasına rağmen tescilinin/kaydının yapılamaması halinde, Satış bedeli ödeme şartı olmaksızın alıcı tarafından eşya teslim alınmadan önce ve en geç şartnamede belirtilen süre içinde yazılı olarak ilgili idareye bildirilmesi ve idarece kabul edilmesi halinde satış iptal edilebilir. Eşyanın tasfiye edilebilir hale gelmemesine rağmen yanlışlıkla ihaleye çıkarılması halinde ve sözleşme hükümleri çerçevesinde gerekçesi belirtilmek suretiyle eşyanın tesliminden önce ya da sonra satış idare tarafından her zaman iptal edilebilir.

Satışın iptali veya sözleşmenin feshi halinde eşya için yapılmış masraflar kim tarafından karşılanır?

Satışın iptali veya sözleşmenin feshi halinde yatırılmış olan ihale bedeli ilgililere iade olunur. Ayrıca, eşyanın tesliminden sonra satışın ve sözleşmenin iptal edilmesi halinde, ihale edilen eşya idareye teslim edilir ve alıcının eşyanın tesliminden sonra eşya için doğrudan gerçekleştirdiği masraflarını fatura ile belgelendirmesi şartıyla Alıcı'ya ödenir. Ancak, İdare tarafından masraflar fazla bulunursa mahkemeye yaptırılacak tespit çerçevesinde ödenir. Teslim işleminden sonra satışı ve sözleşmesi feshedilen eşyanın idarece belirlenecek sürede ve aynen iade edilmemesi halinde, ihale bedelinin yüzde 20'si oranında bir tutar idareye ödenir.

İhalelerde kredili satış/taksit imkanı var mıdır?

İhalelerde kredili satış yapılmamaktadır. Diğer taraftan, satış bedelinin taksitlendirilmesi, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında tasfiyelik hale gelen eşyanın tasfiyesi amacıyla yapılan satışlar hariç, mümkün bulunmaktadır. Eşya satış bedelinin 10.000 TL'den az olmaması şartıyla alıcının talebine göre on iki ayı geçmemek üzere işletme müdürlüğüne taksitlendirme yapılabilir. Taksitlendirmenin yapılmasında, talebin yazılı olması ve teminat verilmesi gerekir. Taksitlendirmede 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tecil faizi alınır. Taksitlendirme yapılacak bedel ile alınacak tecil faizi oranı şartname eki listenin özel hükümler bölümünde gösterilir. Vergi, resim, harç ve diğer giderlerde taksitlendirme yapılmaz.

İhalede alınan eşyanın iadesi mümkün müdür?

Eşya mevcut durumu ile satışa sunulmakta olup, şartname eki listelerde yer alan hasar oranlarına ilişkin hususlar yalnızca "bilgi" mahiyetindedir. Alıcının eşyayı yerinde bizzat görerek satışa katıldığı kabul edildiğinden; hasar oranları gösterilmiş olsun veya olmasın belirtilen hususlara itiraz edilemez. Bu konuda yapılan itirazlar idarece reddedilmektedir. Satışın iptal edildiği durumlarda eşyanın iade edilmesi gerekmektedir.

Eşyanın teslim alınması için bir süre var mıdır?

Eşyanın, ihale bedelinin ödenmesini izleyen on gün, bekletilmeyecek eşyanın ise üç gün içinde alıcı tarafından bulunduğu yerden teslim alınması zorunludur. Bu süre, ihale bedelinin ödendiği tarihten itibaren yeniden ihraç amacıyla satılacak eşyada otuz gündür.

Eşya süresinde teslim alınmazsa ne olur?

Son çekilenin eşyayı almayı kabul etmemesi Eşyanın süresinde teslim alınmaması halinde, eşya için varsa satıştan son çekilene yazılı tebligat yapılarak ihalede verdiği teklif üzerinden eşyayı satın alabileceği bildirilir. Bildirimin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün içinde kabul etmesi halinde teminat alınmak, satış kağıdı ve şartname inzalattırılmak suretiyle eşya, son çekilene satılır. Son çekilenin olmaması veya eşyayı almayı kabul etmemesi veya süresi içerisinde ihale bedelini ödememesi durumunda ise eşya pazarlık usulü ile satılır.

Eşya bedeli ödenmezse ne olur?

İhalenin tamamlanmasını izleyen yedi gün içinde, bekletilmeyecek eşyada iki iş günü içinde ihale bedelinin ödenmesi zorunludur. İhale bedelinin bu süre içinde ödenmemesi halinde satış bozularak teminat döner sermayeye gelir kaydedilir. İhaleden son çekilenin verdiği teklifin eşyanın ihaleye esas bedelinin; a) Yüzde yetmiş beş ve üstünde, bekletilmeyecek eşyada ise yüzde elli ve üstünde olması, b) Yüzde yetmiş beşinin, bekletilmeyecek eşyada yüzde ellinin altında olmakla beraber ihale bedelini ödemeyen alıcının vermiş olduğu teklif bedelinin yüzde doksanı ve üzerinde olması, halinde son çekilene yazılı tebligat yapılarak ihalede verdiği teklif üzerinden eşyayı satın alabileceği bildirilir. Bildirimin kendisine tebliğinden itibaren yedi gün, bekletilmeyecek eşyada ise elektronik yolla yapılan bildirim takip eden iki gün içinde isteklinin eşyayı almayı kabul etmesi halinde, teminat alınmak, satış kağıdı ve şartname inzalattırılmak suretiyle eşya, satıştan son çekilene satılır. Son çekilenin kabul etmemesi veya son çekilenin olmaması durumunda ise eşya yeniden satışa çıkarılır.

Eşya bedelinin ödenmesi veya eşyanın teslim alınmasında ek süre talep edilebilir mi? Ek süre ne kadardır?

Eşya bedelinin ödenmesinde veya eşyanın teslim alınmasında, sürelerin bitiminden önce ilgili mercie başvurulması şartıyla Tasfiye Yönetmeliğinde belirlenmiş süreler kadar gümrük idaresince ek süre verilebilir. Bunun dışındaki süre talepleri bölge müdürlüğüne sonuçlandırılır. Ödemeye ilişkin verilen ek sürelerde faiz alınır. Faizin hesabında 6183 sayılı Kanunun tecil faizine ilişkin hükümleri uygulanır.

Eşyayı teslim aldıktan sonra başka bir işlem yapmak gerekiyor mu?

Eşyanın tesliminden sonra ilgili kurumlar nezdinde yerine getirilmesi gereken işlemlerin (araçların tescil işlemleri için yapılması gereken işlemler ve ilgili kuruluşlardan alınması gereken izin/belgelerin alınması) alıcı tarafından yerine getirilmesi gerekmektedir.

Satın alınan eşyanın fazla veya eksik çıkması halinde ne yapılmalı?

Sayı, ağırlık, uzunluk ve hacim esasları üzerinden yapılan satışlarda, eşyanın tesliminde eksiklik görülürse eksikliklerin bedeli iade edilir, fazlalık görülürse fazlalıkların bedeli tahsil edilir. Ancak, fazlalık oranının yüzde otuz geçmesi halinde, teslimat ihale edilen miktar kadar yapılır. Eksiklik oranının yüzde otuz geçmesi halinde Alıcı'nın talebi halinde ihale iptal edilerek satış bedeli iade edilir. Tahsil edilmiş olan vergilerin red ve iadesi ise vergi mevzuatı çerçevesinde yapılır.

Araçların tescil işlemlerini kim yapıyor?

Satılan araçlardan, tescili zorunlu ve Ülkemizde ilk defa tescili yapılacak olanlar için trafik şahadetnamesi düzenlenecek, ancak Ülkemizde daha önce tescil kaydı bulunanlar için trafik şahadetnamesi düzenlenmeyecek olup satış kağıdı trafik şahadetnamesi yerine kullanılacaktır. Araç satışlarında teslim işlerinin gelmesini müteakip düzenlenen trafik şahadetnamesi ile satış kağıdının bir örneği alıcının isteğine bırakılmaksızın, alıcı gerçek kişi ise kimlik paylaşım sisteminde yer alan yerleşim yeri adresinin, tüzel kişi ise ticaret sicil gazetesi, tüzük veya diğer resmi kayıt belgelerinde belirtilen adresinin bulunduğu yerdeki trafik tescil kuruluşuna gönderilecektir. Ancak, hasar oranı % 70 ve daha fazla olan araçlar için trafik şahadetnamesi düzenlenmemektedir.

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve bu Kanuna bağlı ikincil mevzuat'ta yer almaktadır.